

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Typ posudku: oponent práce

Autor práce: Mgr. Kateřina Broža

Název práce: Strukturální limity systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Autor posudku: prof. PhDr. František Ochрана, DrSc.

Rigorózní práci hodnotím podle níže uvedených kritérií následovně:

1) *Věcného přínosu práce a její přidané hodnoty;*

Práce se opírá o analýzu primárních dat. Je to jeden z evidentních přínosů oponované rigorózní práce. Data jsou cíleně shromážděna, selektována a poté analyzována. Analýza je původní, jakož i logická konkluze plynoucí z vlastního zkoumání. Přínosem je i interpretace dat. Takový pohled na zkoumání strukturálních limitů systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na datech ČR dosud chyběl. Autorka vidí vlastní přidanou hodnotu práce takto: „Přidanou hodnotou práce jsou pak doporučení pro změnu nastavení podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením v České republice, která se týkají zejména regulace nebo úplného odstranění náhradního plnění jako možnosti plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, zavedení podpory zaměstnavatelů na volném trhu práce při přímém zaměstnání člověka se zdravotním postižením, a v neposlední řadě propojení práce institucí, které se zabývají situací osob se zdravotním postižením doposud odděleně“. K tomu dodávám svůj komentář, že uvedená autorčina sebereflexe o přidané hodnotě odpovídá realitě.

2) *Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení;*

Autorka práce si staví čtyři výzkumné cíle: 1. Prozkoumat postoje zaměstnavatelů na otevřeném trhu práce k zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále OZP). 2. Prozkoumat postoje osob se zdravotním postižením ke své situaci na trhu práce. 3. Prozkoumat postoje a možnosti na straně veřejné správy vůči podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením. 4. Na základě provedené analýzy formulovat doporučení pro nastavení funkčního systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením (viz s. 11). K nim se váže následující základní výzkumná otázka, která zní: „Jaké jsou strukturální limity systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením?“. Konstatuji, že výzkumná otázka navazuje na výzkumné cíle. K výzkumným cílům poznamenávám, že jsou převážně analytické povahy. Čtvrtý cíl je syntetický. Práce je tak orientována praxeologicky. Pokud by autorka měla ambici dále vědecky na problému pracovat, je žádoucí mít i ambici pokusit se rozpracovat vlastní explanační či výkladové paradigma. Z hlavní výzkumné otázky jsou dekomponovány

následující výzkumné podotázky (s. 11-12): 1. Jaké jsou ekonomické dopady legislativního rámce podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením? Strukturální limity systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením 2. Jaké jsou strukturální limity na straně jednotlivce – osoby se zdravotním postižením? 3. Jaké jsou strukturální limity na straně zaměstnavatelů na otevřeném trhu práce? 4. Jaké jsou strukturální limity na straně veřejné správy?

Konstatuji, že výzkumné podotázky byly věcně korektně řešeny a zodpovězeny.

3) *Strukturace práce;*

Práce je z formálního hlediska logicky vhodně strukturována. Sleduje logiku: výzkumný předmět, výzkumné cíle, výzkumné otázky. Opírá se o teoretická východiska, jimiž jsou NPM a teorie her. Poté navazuje metodologická a metodická část s vlastní empirickou analýzou a doporučujícím závěry.

4) *Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace;*

Autorka prokazuje, že dovede věcně správně a přesvědčivě argumentovat.

5) *Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;*

Kateřina Broža volí dvě klíčová teoretická východiska. Jsou jimi zmiňovaný koncept NPM a teorie her. Autorka zdůvodňuje volbu konceptu NPM proto, že ho považuje za vhodný nástroj pro zkoumání analýzy subjektů veřejné správy. V této části bylo možné více využít bohatý vědecký diskurs o NPM, který je publikován v časopisech indexovaných ve WoS. Druhým použitým konceptem je teorie her. Také zde se od doby klasické Neumannovy a Morgensternovy práce (1944) rozvinula ve vědeckých časopisech bohatá vědecká diskuse. Ta je založena na axiomatice a matematické formalizaci. Autorka touto cestou nejde. Používá teorii her k popisu motivací a postojů jednotlivců ve zkoumaném systému. Respektuji tuto autorčinu volbu teoretických východisek. Podotýkám, že osobně bych při tvorbě teoretického rámce preferoval např. teorii správcovství (případně klasickou teorii byrokracie) a behaviorální koncept.

6) *Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod;*

Kostra metodologického přístupu je obsažena zejména v kapitole třetí. V této kapitole je proveden popis výzkumných metod a způsob práce s daty. Kateřina Broža (viz s. 76) se programově hlásí k normativní metodologii. Tuto volbu považuji za korektní a patřičně v textu rigorózní práce za zdůvodněnou a také adekvátně implementovanou. Autorka používá dva druhy dat: primární a sekundární. Při primárním sběru dat využila data z projektu O KROK, jehož je řešitelkou. Celý postup práce s těmito daty je pečlivě popsán (viz s. 78-79). Sekundární data byly získána z různých portálů. Také tato metodika sběru a práce s daty je pečlivě uvedena (viz s. 79-80). Práce s daty se opírá o smíšený metodologický design, jehož použití je korektně zdůvodněno. Výběr metod je přiměřený předmětu zkoumání, výzkumným cílům a otázkám. Autorka prokazuje, že uvedené metody dovede tvořivě použít.

7) *Využití literatury a dat;*

Autorka získala bohatý soubor vlastních i sekundárních dat a prokázala, že s nimi dovede analyticky pracovat a vyvozovat z nich závěry. Empirickou stránku rigorózní práce považuji za silnou stránku posuzované práce. Kateřina Broža rovněž prokázala, že dovede pracovat s literaturou. Pokud má autorka rigorózní práce další ambice

kvalifikačního růstu, pak bych obohatil teoreticko-konceptuální segment metodologické literatury, a to jak z hlediska rozsahu tak i věcného zaměření (teoreticko-konceptuálního ukotvení) práce.

8) *Stylistiky a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.).*

Rigorózní práce po formální stránce odpovídá všem náležitostem. Neshledávám v ní žádné prohřešky. Jedinou poznámku mám k řazení „neautorských“ zdrojů. Ty bych zařadil abecedně až za autory. Mám na mysli, že první dvě položky seznamu literatury „Analýza vývoje zaměstnanosti...“ a „Analýza zaměstnanosti OZP...“, které bych zařadil až za seznam autorů. Ostatně jiné „neautorské položky“ jsou takto uvedeny na konci.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě

a hodnotit ji známkou „výborně – velmi dobře“ („1-2“, resp. „A-B“).

Datum: 3.10. 2022

Podpis: